

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 228g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 134¹² din Codul penal și a unor prevederi din punctul 4 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și de examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009

CHIȘINĂU

10 februarie 2020

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Vladimir ȚURCAN, *președinte*,
dnei Domnica MANOLE,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 24 decembrie 2019,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe data de 10 februarie 2020 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textelor:
- „până la 0,3 mg/l” din alin. (2) al articolului 134¹² din Codul penal;
- „de la 0,3 mg/l” din alin. (3) al articolului 134¹² din Codul penal;
- „până la 0,3 mg/l în aerul expirat” din punctul 4 lit. a) din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei;

- „depășire a concentrației de alcool de 0,3 mg/l în aerul expirat” din punctul 4 lit. b) din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ridicată de către dl avocat Vladislav Ciobanu-Nițuleac, în dosarul nr. 4r-2822/19, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către un complet de judecată din cadrul Colegiului penal de la Curtea de Apel Chișinău (domnii judecători Iurie Melinteanu, Ghenadie Lîsîi și Ion Bulhac), în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Curții de Apel Chișinău se află recursul declarat de dl avocat Vladislav Ciobanu-Nițuleac în cauza contravențională privind învinuirea dlui Alexandru Lungu de comiterea contravenției prevăzute de articolul 233 alin. (1) din Codul contravențional [conducerea vehiculului de către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de alcool].

4. În ședința de judecată din 11 decembrie 2019, dl avocat Vladislav Ciobanu-Nițuleac a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a textelor „până la 0,3 mg/l” din alin. (2) al articolului 134¹² din Codul penal, „de la 0,3 mg/l” din alin. (3) al articolului 134¹² din Codul penal, „până la 0,3 mg/l în aerul expirat” și „depășire a concentrației de alcool de 0,3 mg/l în

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 228G/2019

aerul expirat” din punctul 4 lit. a) și b) din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009.

5. Prin încheierea din aceeași dată, Curtea de Apel Chișinău a dispus suspendarea examinării recursului și ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Prevederile relevante ale Codului penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 134¹² Starea de ebrietate

„[...]”

(2) Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad minim se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,3 până la 0,5 g/l sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,15 **până la 0,3 mg/l**.

(3) Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat se înțelege starea persoanei care are concentrația de alcool în sânge de la 0,5 g/l și mai mult sau concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat **de la 0,3 mg/l** și mai mult.”

8. Prevederile relevante ale Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, sunt următoarele:

„4. Se atestă ca stare de ebrietate alcoolică:

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 228G/2019

a) cu grad minim – în caz de stabilire a concentrației de alcool de la 0,3 g/l până la 0,5 g/l în sânge sau de la 0,15 mg/l până la **0,3 mg/l în aerul expirat**;

b) cu grad avansat – în caz de **depășire a concentrației de alcool** de 0,5 g/l în sânge sau **de 0,3 mg/l în aerul expirat.**”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

9. În motivarea sesizării, autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile legale criticate nu stabilesc cu claritate dacă concentrația de alcool de 0,3 mg/l în aerul expirat reprezintă stare de ebrietate alcoolică cu grad minim sau stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Acest fapt permite procurorului și instanței de judecată să interpreteze în mod diferit problema dacă concentrația de alcool de 0,3 mg/l în aerul expirat poate angaja răspunderea contravențională sau răspunderea penală.

10. Astfel, potrivit autorului sesizării, textele legale contestate nu sunt conforme cu principiile constituționale al preeminenței dreptului (articolul 1 alin. (3)), al neretroactivității legii (articolul 22) și al previzibilității legii (articolul 23).

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor și a hotărârilor de Guvern, în prezenta cauză a Codului penal și a Regulamentului privind modul de testare alcoolică și de examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Vladislav Ciobanu-Nițuleac, în dosarul nr. 4r-2822/19, pendinte la Curtea de Apel Chișinău. Sesizarea este formulată de către subiectul abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textele „până la 0,3 mg/l” din alin. (2) și „de la 0,3 mg/l” din alin. (3) ale articolului 134¹² din Codul penal, precum și textele „până la 0,3 mg/l în aerul expirat” din punctul 4 lit. a) și „depășire a concentrației de alcool de 0,3 mg/l în aerul expirat” din punctul 4 lit. b) din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009. Prevederile criticate stabilesc limitele concentrației vaporilor de alcool în aerul expirat în funcție de care starea de ebrietate alcoolică este

calificată cu grad minim sau cu grad avansat. Totodată, Curtea constată aplicabilitatea prevederilor contestate în această cauză.

15. O altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi judecată în fond este incidența unui drept substanțial din Constituție în cauza concretă din fața instanțelor de drept comun. În prezenta cauză, Curtea reține că autorul excepției pretinde că prevederile criticate contravin articolelor 1 alin. (3) [*preeminența dreptului*], 22 [*neretroactivitatea legii*] și 23 [*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*] din Constituție.

16. Cu privire la pretinsa încălcare a articolului 1 alin. (3) și 23 din Constituție, care se referă la principiul preeminenței dreptului și principiul previzibilității legii, Curtea, în jurisprudența sa, a subliniat că articolele invocate nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Acestea pot fi incidente dacă se constată aplicabilitatea unui drept fundamental din Constituție (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 3 din 18 ianuarie 2019, § 18; HCC nr. 19 din 24 septembrie 2019, § 16; HCC nr. 29 din 12 decembrie 2019, § 19; DCC nr. 8 din 24 ianuarie 2020, § 28).

17. Referitor la criticile cu privire la previzibilitatea unei norme juridice, Curtea amintește jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în care se precizează că legea nu trebuie neapărat să fie însoțită de certitudini absolute (*Hertel v. Elveția*, 25 august 1998, § 35). De asemenea, având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, formularea acestora nici nu poate prezenta o precizie absolută. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal (*Del Rio Prada v. Spania*, 21 octombrie 2013, § 92).

18. Cu referire la pretinsa încălcare a articolului 22 din Constituție, Curtea menționează că acesta nu este incident cauzei respective, deoarece modul de redactare al textelor legale criticate nu evidențiază probleme care să pună în discuție respectarea principiului constituțional al neretroactivității legii.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea notează că dispozițiile legale criticate prevăd expres care sunt concentrațiile de alcool care determină starea de ebrietate în grad avansat și starea de ebrietate în grad minim și, de rând cu alte prevederi, anterior au constituit obiect al controlului de constituționalitate, fiind pronunțată în acest sens Decizia de inadmisibilitate nr. 45 din 22 mai 2018.

20. În jurisprudența sa Curtea a menționat că din interpretarea sistematică a normelor în discuție rezultă că gradul de ebrietate care angajează răspunderea contravențională este gradul minim al stării de ebrietate stabilit în Codul penal (*i.e* concentrația de alcool în aerul expirat de la 0,15 până la 0,3 mg/l) (DCC nr. 45 din 22 mai 2018, § 18).

21. În sensul celor precizate, Curtea reține că instanța de contencios constituțional nu se pronunță asupra aplicării *in concreto* a unor norme care stabilesc criterii sau delimitări în funcție de care fapta constatată este calificată drept contravenție sau infracțiune. Este rolul instanțelor de judecată investite cu soluționarea cauzelor să interpreteze și să aplice legile în cauzele

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 228G/2019

deduse judecării. De altfel, înțelegerea conținutului normelor juridice criticate sunt operațiuni specifice și inerente desfășurării justiției, nu realizării controlului de constituționalitate care vizează verificarea conformității legii cu Constituția.

22. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textelor:

- „până la 0,3 mg/l” din alin. (2) al articolului 134¹² din Codul penal;
- „de la 0,3 mg/l” din alin. (3) al articolului 134¹² din Codul penal;
- „până la 0,3 mg/l în aerul expirat” din punctul 4 lit. a) din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei;
- „depășire a concentrației de alcool de 0,3 mg/l în aerul expirat” din punctul 4 lit. b) din Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ridicată de către dl avocat Vladislav Ciobanu-Nițuleac, în dosarul nr. 4r-2822/19, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Vladimir ȚURCAN

*Chișinău, 10 februarie 2020
DCC nr. 17
Dosarul nr. 228g/2019*